

ZGODOVINA VZHODNE AZIJE

Konfucij in
konfucijanski kanon

Mojster Kong ali Konfucij (Kong Fuzi 孔夫子) Qiu 邱 (Kong Qiu), Zhong Ni 仲尼: 551–479 pnš.

Peter Boll: https://www.youtube.com/watch?time_continue=74&v=ozY08G3CCGU

Tempelj, grobnica in rezidenca
družine Kong

Sima Qian, *Shiji*, 47. poglavje

中文版

簡體

About the site

Pre-Qin and Han

Confucianism

Mohism

Daoism

Legalism

School of Names

School of the Military

Mathematics

Miscellaneous

Schools

Histories

Shiji

Annals

Table

書

世家

吳太伯世家

齊太公世家

魯周公世家

魯昭公世家

晉世家

楚世家

趙世家

魏世家

韓世家

田敬仲完世家

陳涉世家

外戚世家

楚元王世家

荊楚世家

齊悼惠王世家

蕭相國世家

曹相國世家

留侯世家

陳丞相世家

百諸家子

Chinese Text Project

Pre-Qin and Han -> Histories -> Shiji -> 世家 -> 孔子世家

《孔子世家》

Books referencing 《孔子世家》 Library Resources

1 孔子世家: 孔子生魯昌平鄉陬邑。其先人也，曰孔防叔。防叔生伯夏，伯夏生叔梁紇。紇與顏氏女野合而生孔子，禱於尼丘得孔子。魯襄公二十二年而孔子生。生而首上圩頂，故因名曰丘云。字仲尼，姓孔氏。

2 孔子世家: 丘生而叔梁紇死，葬於防山。防山在魯東，由是孔子疑其父墓處，母諱之也。孔子為兒嬉戲，常陳俎豆，設禮容。孔子母死，乃殯五父之衢，蓋其慎也。邾人輓父之母誨孔子父墓，然後往合葬於防焉。

3 孔子世家: 孔子要經，季氏饗士，孔子與往。陽虎絀曰：「季氏饗士，非敢饗子也。」孔子由是退。

4 孔子世家: 孔子年十七，魯大夫孟釐子病且死，誡其嗣懿子曰：「孔丘，聖人之後，滅於宋。其祖弗父何始有宋而嗣讓厲公。及正考父佐戴、武、宣公，三命茲益恭，故鼎銘云：『一命而偁，再命而偁，三命而俯，循牆而走，亦莫敢余侮。饒於是，粥於是，以餬余口。』其恭如是。吾聞聖人之後，雖不當世，必有達者。今孔丘年少好禮，其達者歟？吾即沒，若必師之。」及釐子卒，懿子與魯人南宮敬叔往學禮焉。是歲，季武子卒，平子代立。

5 孔子世家: 孔子貧且賤。及長，嘗為季氏史，料量平；嘗為司職吏而畜蕃息。由是為司空。已而去魯，斥乎齊，逐乎宋、衛，困於陳蔡之間，於是反魯。孔子長九尺有六寸，人皆謂之「長人」而異之。魯復善待，由是反魯。

6 孔子世家: 魯南宮敬叔言魯君曰：「請與孔子適周。」魯君與之一乘車，兩馬，一豎子俱，適周問禮，蓋見老子云。辭去，而老子送之曰：「吾聞富貴者送人以財，仁人者送人以言。吾不能富貴，竊仁人之號，送子以言，曰：『聰明深察而近於死者，好議人者也。博辯廣大危其身者，發人之惡者也。為人子者毋以有己，為人臣者毋以有己。』」孔子自周反于魯，弟子稍益進焉。

7 孔子世家: 是時也，晉平公淫，六卿擅權，東伐諸侯；楚靈王兵彊，陵轢中國；齊大而近於魯。魯小弱，附於楚則晉怒；附於晉則楚來伐；不備於齊，齊師侵魯。

8 孔子世家: 魯昭公之二十年，而孔子蓋年三十矣。齊景公與晏嬰來適魯，景公問孔子曰：「昔秦穆公國小處辟，其霸何也？」對曰：「秦，國雖小，其志大；處雖辟，行中正。身舉五穀，爵之大夫，起縶絀之中，與語三日，授之以政。以此取之，雖王可也，其霸小矣。」景公說。

9 孔子世家: 孔子年三十五，而季平子與郈昭伯以鬪雞故得罪魯昭公，昭公率師擊平子，平子與孟氏、叔孫氏三家共攻昭公，昭公師敗，奔於齊，齊處昭公乾侯。其後頃之，魯亂。孔子適齊，為高昭子家臣，欲以通乎景公。與齊太師語樂，聞韶音，學之，三月不知肉味，齊人稱之。

10 孔子世家: 景公問政孔子，孔子曰：「君君，臣臣，父父，子子。」景公曰：「善哉！信如君不君，臣不臣，父不父，子不子，雖有粟，吾豈得而食諸！」他日又復問政於孔子，孔子曰：「政在節財。」景公說，將欲以尼谿田封孔子。晏嬰進曰：「夫儒者滑稽而不可軌法；倨傲自順，不可以為下；崇喪遂哀，破產厚葬，不可以為俗；游說乞貨，不可以為國。自大賢之息，周室既衰，禮樂缺有間。今孔子盛容飾，繁登降之禮，趨詳之節，累世不能殫其學，當年不能究其禮。君欲用之以移齊俗，非所以先細民也。」後景公敬見孔子，不問其禮。異日，景公止孔子曰：「奉子以季氏，吾不能。」以季孟之間待之。齊大夫欲害孔子，孔子聞之。景公曰：「吾老矣，弗能用也。」孔子遂行，反乎魯。

11 孔子世家: 孔子年四十二，魯昭公卒於乾侯，定公立。定公立五年，夏，季平子卒，桓子嗣立。季桓子穿井得土缶，中若羊，問仲尼云「得狗」。仲尼曰：「以丘所聞，羊也。丘聞之，木石之怪夔，

Izgubili smo pot.

LI 禮

OBREDNOST

PRETEKLOST

Teorija o petih vrstah medčloveških odnosov (*wulun* 五倫)

■ Hierarhični odnosi v družini → država:

a) vladar – podložnik

b) oče – sin

c) mož – žena

č) starejši brat – mlajši brat

d) prijatelj – prijatelj

Konfucijanska načela → vrline plemeniteža (*junzi* 君子)

- *Ren* 仁: odnos med dvema človekoma: človečnost, humanost
- *Xiao* 孝: filialnost, spoštovanje
- *Yi* 義: pravičnost
- *Zhong* 忠: lojalnost, zanesljivost
- *Shu* 恕: prizanesljivost, strpnost
- *Zhi* 智: iskrenost in poštenost
- *Li* 禮: obred (osrednji pojem)

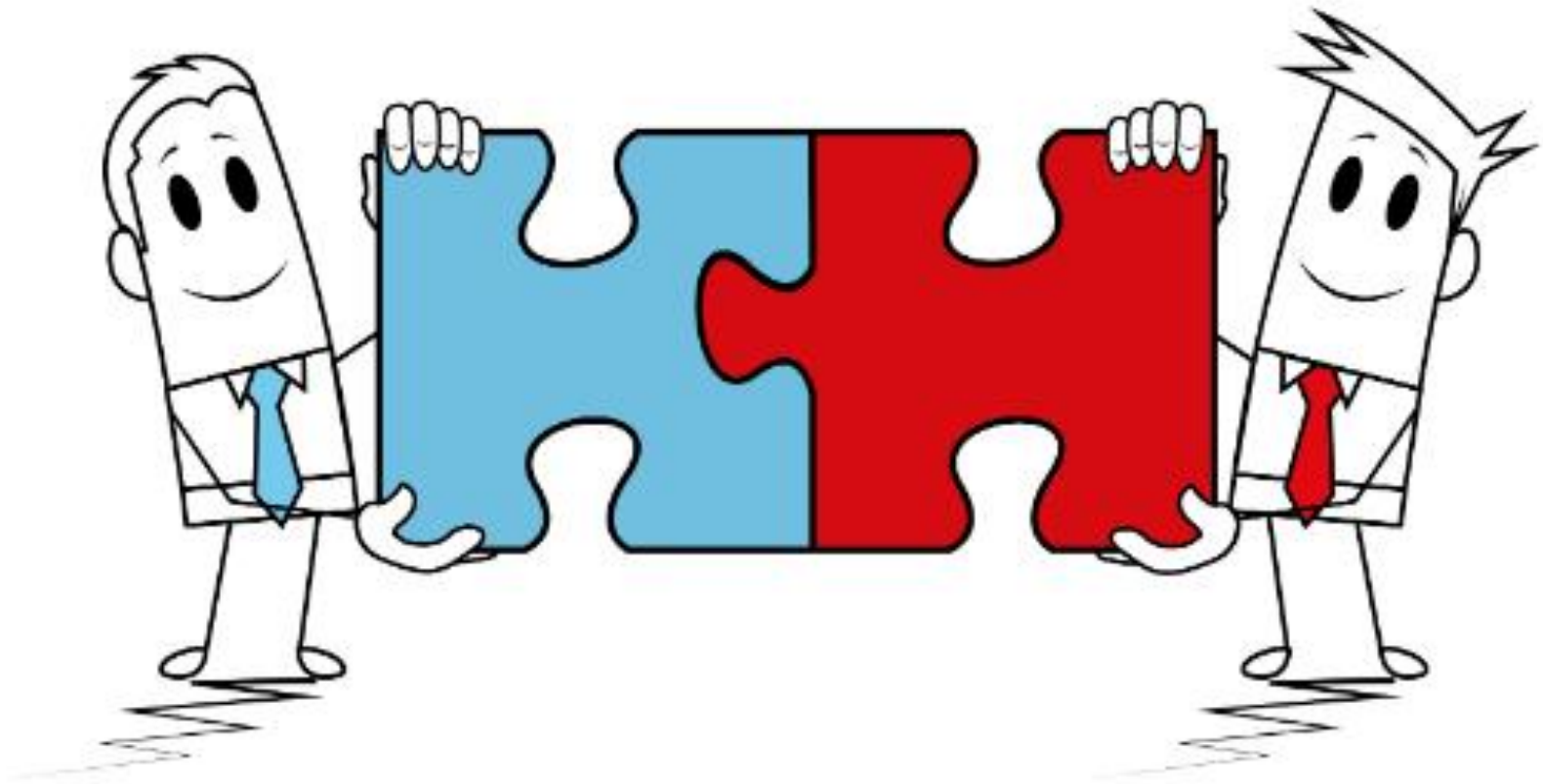

學而不思則罔，
思而不學則殆。

IZOBRAZBA
Plemenitnik
Junzi 君子

Komplementarnost

Mencij in Xunzi → človeška narava (*xing* 性)

“Človeška narava je
DOBRA, ravno tako
voda vedno išče nižja
območja.
Ni človeka, ki ne bi bil
dober, ravno tako ni
vode, ki ne bi tekla
navzdol”.

Ne, ne stari, to
sploh ni res.
Človek je po
svoji naravi
SLAB!!!

Mencij (372–289 pnš.)

Xunzi (ok. 312–230 pnš.)

Mencij in Xunzi → človeška narava (*xing* 性)

“Kdorkoli bo videl otroka, ki je padel v vodnjak, bo takoj občutil sočutje z njim; zelo se bo razburil in zajela ga bo panika. To ni zaradi tega, ker bi si ta človek zato obetal kakršnekoli koristi od otrokovih staršev, ne zato, ker bi si s tem hotel pridobiti naklonjenost oziroma spoštovanje prijateljev in kolegov, pa tudi zato ne, ker bi mu otrokovo vreščanje šlo tako zelo na živce. “

Mencij (372-289 pnš.)

Idealiziranje zgodnjega obdobja din. Zahodni Zhou

- Prvi trije vladarji: kralj Wen, kralj Wu, vojvoda Zhou
- Zadnji trije legendarni vladarji: Yao, Shun in Yu
- Proučevanje starih dokumentov in tekstov

Lun Yu (Razprave / Pogovori)

論語

ANALECTS OF CONFUCIUS

华语教学出版社

華語教學出版社

邦無道
政子曰師摯之始
狂而不直侗而不愚
知不及揣惡夫之子曰
子曰大哉堯之為君
民無能名焉巍巍乎
乎仲有屋五人而天下治
孔子曰子難不其然乎唐
婦人焉九人而已三分天下
八可謂至德也已矣子曰禹吾
子乎見仲惡衣服而致表乎
海盜岳岳無閑然矣

新集九經初一卷
包括九經羅舍內外通關三史是要無遺今古衆議
禮儀咸備忠臣孝子從此而生節婦義夫亦因此起
夫天地一指陰陽二儀人無異刑善惡分像故足以運身詞
能利人步有進退詞有善惡詞如衆草不植而自生
善言如百穀非力無自媚口頰也開則香臭異聞人之
一焉異則有深淺視深窺淺咸由懇恣而戌以賢則具
而人皆曰學而戌智昔偷光慕道善自前前刺膠
孔子曰未有不法而自戌不教而自為
機而涉江海奔衡勒而御馬者也
記云玉不琢不成器人不學不
而出人性懷智須李乃戌老
論語去雅歸以成人至如小人君

Konfucijanski kanon: pet starih knjig (Wujing 五經)

- Knjiga pesmi (Shijing 詩經)
- Knjiga dokumentov (Shujing 書經, Shangshu 尚書)
- Knjiga premen (Yijing 易經, Zhouyi 周易)
- Knjiga obredov (Liji 禮記, Lijing 禮經)
- Letopis Pomladi in jeseni (Chunqiu 春秋)

Knjiga pesmi - Shijing 詩經

實咎於其也。天保丁母
錄蔑重矣巽寡寡
古也。許父之賧亦又目
也。黃駒則困而谷反丁
古也多恥者丁忍之虐
靖者義則目人其也
崇者芋則

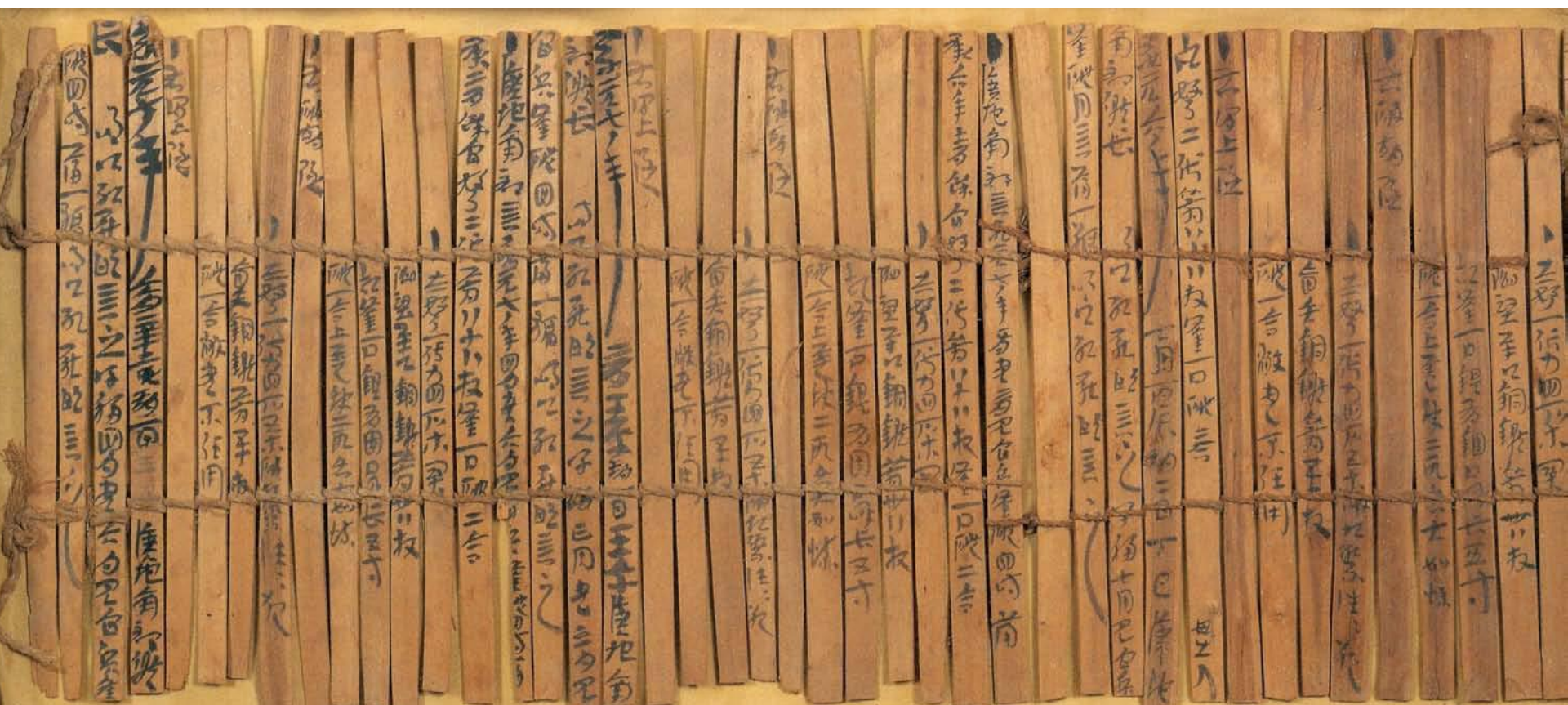
乃生男子
載寢之床
載衣之裳
載弄之璋
其泣嗶嗶
朱芾斯皇
室家君王

乃生女子
載寢之地
載衣之裼
載弄之瓦
無非無儀
唯酒食是議
無父母詒

When a son is born,
He is cradled in the bed,
He is clothed in robes,
Given a jade sceptre as toy.
His lusty cries portend his vigor,
He shall wear bright, red knee-caps,
Shall be the lord of a hereditary house.

When a daughter is born,
She is cradled on the floor,
She is clothed in swaddling-bands,
Given a loom-whorl as toy,
She shall wear no badges of honor,
Shall only take care of food and drink,
And not cause trouble to her parents.

卷 juǎn: zaviti, zvitek → poglavje,
posamezne knjige v zbirki

Shujing 書經 *Knjiga dokumentov* (*Shangshu* 尚書)

- spisana v 4. in 3. st. pnš.
- zbirkov govorov → osrednje politično delo
- 4 deli:
 - *Yushu* 虞書
 - *Xiashu* 夏書
 - *Shangshu* 商書
 - *Zhoushu* 周書

Knjiga premen – Yijing 易經 (Zhouyi 周易)

- Osnovni tekst
(*jing* 經)
(zadnja četrtina 9. st.
pnš.)
- Komentarji (*zhuan* 傳)
→ *Yizhuan* 易傳 →
Shi Yi 十翼 (Deset
kril)

Izdaja iz leta 1440

Knjiga premen – 64 heksagramov

		<i>qian</i> heaven 	<i>zhen</i> thunder 	<i>kan</i> water 	<i>gen</i> mt. 	<i>kun</i> earth 	<i>sun</i> wind-wood 	<i>li</i> fire 	<i>dui</i> lake
<i>qian</i> heaven 									
<i>zhen</i> thunder 									
<i>kan</i> water 									
<i>gen</i> mt. 									
<i>kun</i> earth 									
<i>sun</i> wind-wood 									
<i>li</i> fire 									
<i>dui</i> lake 									

- 陸**
- 纂圖互註周易上經乾傳第**
- 周禮明官義曰周代多也。王也。道也。備也。
同音易益變反此經名也。虞翻注參同契云字從日月月上
經上者對下立名經者常也法也徑也由中乾卦名獨直
幾反以傳達為戰謂夫子十翼也解見發題第一亦作穿
- 王弼註** 本外作王輔嗣注音張具反
今本或無汗字師說无者非
- 三** 乾元亨利貞初九潛龍勿用
乾上乾上乾元亨利貞初九潛龍勿用
又言補矣乾唱然反依字作乾下乙
- 乾從日从月二日假說卦云乾坤也此八純卦象大甲許史反卦德
地訓通也餘及此諸捷論友能喻陽氣交垂夫書元亨利貞十
本卦一也隨臨无妄革各書元亨利貞坤云兀耳利牝馬之貞書九二見龍在田利見大人
- 出潜離隱故曰見龍顯於地上改曰在田德施周普居中不偏雖
非君位若之德也初則不當三則乾乾四則或躍上則過亢利見
大人唯二五焉見賢遍反示也注又下見龍皆同利見如字下皆
同大人王肅云聖人在位之日漸力智及顯官呂氏家經不言者
致此施貽政反與也臨意居朝闕古則及諸鄉內皆同書利見大
人十六本卦六歲二就定四年辛丑各書利見大人十二公用見大人
- 九三君子終日乾乾夕惕若厲无咎**
下在不中之位履重

Knjiga premen – 64 heksagramov

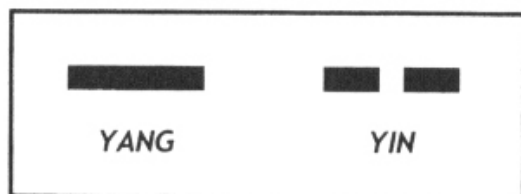
DVIGANJE

46

Sheng 升

Qian	Dui	Li	Zhen	Xun	Kan	Gen	Kun
NEBO	JEZERO	OGENJ	GROM	LES	VODA	GORA	ZEMLJA
1	2	3	4	5	6	7	8

Trigrami (*ba gua* 八卦) → Fuxi, l. 2852 pnš.

	qian heaven	zhen thunder	kan water	gen mt.	kun earth	sun wind-wood	li fire	dui lake
qian heaven								
zhen thunder								
kan water								
gen mt.								
kun earth								
sun wind-wood								
li fire								
dui lake								

- 陸**
- 纂圖互註周易上經乾傳第**
- 周禮明義曰周代天子也通以備後今之書我取
周禮易益雙反此經名也虞翻注參同契云字從日月上
經上者對下立名經者常也法也徑也由也乾卦名獨直
變反以傳達然義謂夫子十翼也解見發題第一亦作穿
- 王弼註** 本小作王輔嗣注音張具反
今本或無注字師說无者非
- 三** 乾上乾元亨利貞初九潛龍勿用
乾從曰初九二日假說卦云乾健也此八純卦象大甲許史反卦德
也訓通也餘及此潜捷騰反龍喻陽氣又垂天象言元亨利貞十
本卦一也隨臨无妄革各 **九二見龍在田利見大人**
出潜離隱故曰見龍顯於地上故曰在田德施周普居其中不偏離
非君位君之德也初則不章三則乾乾四則或躍上則過亢利見
大人唯二五為見賢遍反亦也注又下見龍皆同利見如字下皆
同大人王肅云聖人在位之日漸力智及顯官呂反家經不言者
致此施始政反與也臨晉胡適古則及諸經內皆同言利見大
人十六本卦六歲二就是因辛罪各 **利見大人**
利見大人十云用見大人
- 九三君子終日乾乾夕惕若厲无咎**
下在不中之位履重

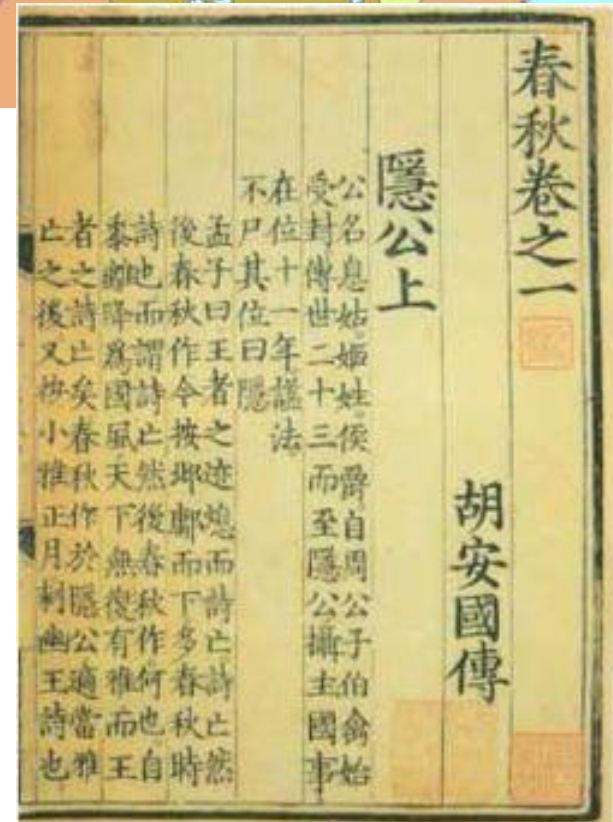
Knjiga obredov – Liji 禮記 (Lijing 禮經)

- Teksti o pravilnem izvajanje kultnih dejavnosti dinastije Zhou
- *Zhouli* 周禮 (Obredi dinastije Zhou) in *Yili* 儀禮 (Knjiga o vedenju in obredih) → *sanli* 三禮

Letopisi *Pomladi in jeseni* (*Chunqiu* 春秋)

- kronika države Lu (722–481 pnš.)
- Komentarji:
 - *Zuozhuan* 左傳 → Zuo Qiuming 左丘明
 - *Gongyangzhuan* 公羊傳
 - *Guliangzhuan* 穀梁傳

Chunqiu

- 12 delov (čas 12 vojvod
→ delitev na
posamezna leta →
letne čase)
- sledenju ritualom in
pravilom (tuji dogodki)
- izpuščanje in
modifikacije dogodkov
(tabuji)
- nepomembni podatki

Chunqiu

- 12 delov (čas 12 vojvod
→ delitev na
posamezna leta →
letne čase)
 - sledenju ritualom in
pravilom (tuji dogodki)
 - izpuščanje in
modifikacije dogodkov
(tabuji)
 - nepomembni podatki
- namenjeni duhovom
prednikom → zapis v
predniškem templju

Izvor → zapis v predniškem templju

- *Chunqiu*, l. 710 pnš: »Winter. The Lord returned from Tang.« (Lord: vojvoda Huan iz Lu (vlada 711–694 pnš.).
- *Zuo zhuan*: »Winter. The Lord returned from Tang.« It was reported at the temple. Whenever the lord departs, it is reported at the ancestral temple; whenever he returns, he drinks upon arrival, put the cup down, and his achievements are written on the ce tablets: this is ritual (禮).

Chunqiu

- 12 delov (čas 12 vojvod → delitev na posamezna leta → letne čase)
 - sledenju ritualom in pravilom (tuji dogodki)
 - izpuščanje in modifikacije dogodkov (tabuji)
 - nepomembni podatki
- namenjeni duhovom prednikom → zapis predniškem templju
 - pisarju pomemben ritual
 - vlogo razsodnika in stvarstva realnosti

Ning Zhi iz države Wei

- **Zuo zhuan:** Ning Huizi of Wei (i.e. Ning Zhi) became sick. He summoned his son, Daozi, saying: »I committed the crime toward the ruler, and although I repented, I was unable to mend it. My name is preserved on the ce tablets of the overlords, which say: `Sun Linfu and Ning Zhi expelled their ruler`. When the ruler returns [to the state], you should conceal this [record]. If you are able to conceal it, you are my true sun. If you fail, then, insofar as spirits and deities exist, I shall remain hungry and will not receive [your] offerings.« Daozi made the promise, and then Huizi died.
- **Quanqiu:** «The marquis of Wei fled to Qi«.

Chunqiu

- 12 delov (čas 12 vojvod → delitev na posamezna leta → letne čase)
 - sledenju ritualom in pravilom (tuji dogodki)
 - izpuščanje in modifikacije dogodkov (tabuji)
 - nepomembni podatki
- namenjeni duhovom prednikom → zapis predniškem templju
 - pisarju pomemben ritual
 - vlogo razsodnika in stvarstva realnosti

Zuozhuan

- Zgodovinski dogodki, pomožni zapisi, pripovedne zgodovine
- Odnos med vzrokom in posledico (*gu* 故)
- Ni tabujev, direkten opis
- Namen: zapisati pretekle dogodke za izobraženo elito → potrjevali pravilno obnašanje v sodobnosti
- Navesti čim več informacij iz preteklosti

Konfucijanski kanon: pet knjig (Wujing 五經)

- Knjiga pesmi (Shijing 詩經)
- Knjiga dokumentov (Shujing 書經, Shangshu 尚書)
- Knjiga premen (Yijing 易經, Zhouyi 周易)
- Knjiga obredov (Liji 禮記, Lijing 禮經)
- Letopis Pomladi in jeseni (Chunqiu 春秋)